

Almanya Türkleri, entegrasyonunuz için kendiniz mücadele verin!

Bu ülkenin vatandaşları olarak kendi menfaatlerimizi korumaya mecburuz. Şansımız şimdiye kadar olduğundan çok daha fazla.

BIRAND BINGÜL

Babamın ve onun kuşağının hayali, ister doktor olsun veya işçi, ister İstanbul'lu veya Anadolu'lu, tahsilli veya tahsilsiz, bu hayal tek bir dilekten ibaretti: O daha iyi bir yaşam arzuluyordu, Almanya'da, Almanya sayesinde; kendisi için, karısı için ve de çocukları için.

1968'de babam Türkiye'den Almanya'ya gelmişti, Wickede an der Ruhr'da İstanbul'dan bir doktor. Ben 32 yıl önce orada doğdum, ikinci kuşaktan bir Almanya Türkü. Benim şimdi 2007 yılında, annemin babamın onlarca yıllık konuk işçi arzuları ile ilgili bir makale yazmam şimdiden şunu açığa vuruyor: Almanya'daki Türklerin hayalleri henüz tamamen gerçekleşip sonuçlanmamış.

Tabii ki aramızdan bir çoğu kamuoyunun ve yayınlanmış görüşlerin bize yutturmak istediklerinden çok daha fazla uyum sağlamış durumda.

Onlar yollarına devam ediyorlar Almanya'da – ancak en az onlar kadar fazla olan bir grup da kötü Almanlar'dan yakınıp duruyor ve dışlanmış mağdur rolünü seçiyor, ne boş bir teşebbüs. Mücadele edin Almanya Türkleri! Daha iyi bir uyumun gerçekleşmesi için kendiniz mücadele edin – Almanlar'ın hoşuna gitmek için değil, kendi iyliğiniz için.

Zaman bunun için çok müsait. Almanya'da uyumun tarihsel bir safhasında yaşıyoruz. Federal hükümet ve Kuzey Ren Vesfalya gibi eyaletler ilk defa gerçek ve uygulanabilir bir uyum politikasını gerçekleştirmeye çalışıyorlar; bunun seçkin bir örneği Kuzey Ren Vesfalya'daki dört yaşındaki çocuklar için yapılan yaygın dil testinin finansmanının sağlanması olup artı bunun peşinden gelen dil eğitimi desteğidir. Bu eyaletin aksiyon planı, yaza kadar hazırlanması öngörülen ulusal uyum planı için yol gösterici olacaktır. Konuk işçi zamanında olduğu gibi göz yumulan politikasızlık istenmiyor artık, Helmut Kohl zamanında olduğu gibi tazminatlı

küstahca »teşekkürler ve güle güle« politikası da değil, bazılarının kafalarında bazı değişiklikleri sağlayan ama günlük hayata az yansıyan Kırmızı-Yeşil koalisyonun idealist uyum politikasının zamanı da geçti artık.

Hangi adil şansım olacak? Nasıl yaşıyorum ben? Almanya'ya ait mi hissediyorum kendimi? Portmonemde ne kadar param var? Günümüzde uyumun esas soruları bunlar bence. Kültürel ve dinsel değerlendirmeleri abartılı buluyorum - hem her iki taraftan da.

Biz Almanya Türkleri'ne karşı yapısal haksızlıklar halen her yerde ortaya çıkıyor: Bu ülkenin bir vatandaşı olarak bize ev kiralamayan ev sahiplerinden duymak beni sinirlendiriyor – benim şahsen başıma gelen bir olay:

»Mükemmel, saat 16'da buluşuyoruz. Şey, adınız neydi?«

»Bingül.«

»Ah, ilginç ... Nereden geliyor bu isim?«

»Annem babam Türkiye'den gelmişler.«

»Ooo, çok üzgünüm, Ev sahipleri Türk istemiyorlar. Kusura bakma ...«

Bir televizyon gazetecisi olarak Alman pasaportu olmayan 1,8 milyon Türk'ün reytinglerde hesaba katılmamasını korkunç buluyorum. Sanki bunlar hava cıva. Televizyonda neyi beğeniyorlar, neyi izlemeye gereksinim duyuyorlar, bunlar hiç hesaba katılmıyor.

Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü OECD'nin bir araştırmasına göre Almanya Türkü çocuklar potansiyellerine bakılmaksızın Alman çocuklardan daha kötü okullara gidiyorlar. Uluslararası Eğitim Araştırmaları Birliği'nin Uluslararası İlkokullar Okuma Araştırması'na (Iglu-Araştırması) göre yabancı çocukların aynı başarı durumunda Alman çocuklardan daha kötü notlar almaları kepaşeliktir.

Alman okul sisteminin göç kökenli çocuklara, denetlenen diğer ülkelerde rastlandığından daha fazla haksızlık etmekte olduğunu Pisa araştırmasından beri biliyoruz.

2007 Almanya'sında okul süresinden sonra da geçerli bir etnik 'eğitim makası' mevcuttur. Derslerindeki başarı durumu aynı olmasına rağmen bir Almanya Türkü gencinin meslek eğitimi şansı bir Alman gencine kıyasla yarı yarıya daha az olduğu kanıtlanmıştır.

Almanya mükemmel değil. Ama biz Almanya Türkleri hepimiz eğer Türkiye mükemmel veya sadece daha iyi olsaydı, burada olmazdık. Çok sayıda Almanya Türkü'nün gösterdiği reaksiyon bu nedenle beni tüm bu haksızlıklardan daha fazla öfkeliyor: İlk kuşağın büyük bir bölümü kendilerini geri çekip boyun eğiyorlar. Sadece Türk kahvehanelerinde duyulmuyor eskiden beri yapılan toplu suçlamalar: »Bunların hepsi Nazi«
Türkler ve Almanlar'ın suçlama konularında zoraki bir düşkünlükleri var. Duygusal tarihçilerden oluşan iki halk, bu durum ise işimizi kolaylaştırmıyor. Bu nedenle Hoyerswerda ve Mölln'deki ve bilhassa Solingen'deki aşırı sağcı saldırıların sonradan ortaya çıkan tesirleri son derece büyük olmuştur. 29 Mayıs 1993 günü dört genç adam

Genç ailesinin evini yabancılara olan nefretlerinden dolayı ateşe vermişlerdir. Beş insan yanarak can vermiştir.
Solvingen'den fazla uzakta yaşamıyorduk biz. Ben daha 18 yaşında değildim ve bana gayet normal gelmişti: Normal bir Alman okuluna gidiyordum, bir Alman spor kulübüne üyeydim ve bir Alman kız arkadaşım vardı. Ama birdenbire her şeyden evvel Türk oluvermiştim. Bizim cam kapıdan da bir molotof kokteyli atılır diye panikleyip çok korkmuştum. Her fırsatta kapıya göz atmaya başlamıştım. Annem ve babamın her akşam Türkiye'ye geri dönelim diye konuşmalarını duyuyordum. Korku, evet ölüm korkusu, bugüne kadar bir çok Almanya Türkü'nün kemikleri-ne kadar işlemiş olup bugünkü gençlerin eğitim ve yetişmesini etkilemiştir.
Bizim anne babalarımızın kuşağının hayal kırıklığını ve gücenmelerini ben böylece iyi anlıyorum. Benim anne baba kuşağının Almanya Türkleri'nin çoğunluğunun yaşadığı gibi bir göçmenlik yaşamının onları hasta edebileceğini hissedebiliyorum. Bir araştırmaya göre senelerdir burada yaşamalarına rağmen onların en az yüzde 60'ında sıla hasreti, korku hali ve depresyon bulunmuş. Almanya'daki yapısal değişikliğe çoğu ayak uyduramadı ve işsiz kaldılar: Konuk işçilerin yaklaşık tamamı Almanya'ya geldikle rinde »alt tabaka« idi, altmışlı yılların Anadolu'sundan gelen Türk alt tabakası hem de. İşçiler,

köylüler, eğitimsizler. Almanya istemişti onları. Esas mesele güçlü kuvvetli ve sıhhatli olmalarıydı! Mesleki eğitimlerinin kötü olması çok azını rahatsız etmişti. Ekonomik mucize ülkesi onlara buna rağmen önce iş verdi.
Günümüzde Almanya Türk toplumları eğitimden uzak kaldıkları için dijitalizasyon ve globalizasyon aracılığı ile cezalandırılmaktadırlar. Almanya Türkleri arasında işsizlik yüzde 25'e çıkmıştır. Başka bir anlatımla: Bir çok Almanya Türkü alt tabakada yaşamaktadır. Ve bunu kendileri de bilmektedirler. Bu arada Almanya Türkleri'nin ikinci ve üçüncü kuşağının bazı genç adamları sadece günümüzde değil her zaman ve sonsuza dek kaybeden, »Loser«, »mağdur« olacaklarını bildiklerini ifade ediyorlar. Reaksiyonları ne oluyor? Kasıtlı olarak Türk maço erkeğini oynuyorlar, kadın öğretmenlerin otoritesini kabul etmeyerek mesela. Bu maço kültürü karşıt cinsiyet konusunun da dışında »yabancı problemi« olarak stigmatize ederseniz beni, kendimi korumam, bana uygun görülen rolümü abartırım şiarıyla toplumsal politikaya kadar uzanıp gidiyor. İnadına kimlik diyor sosyologlar buna. Bu şekilde etkilenmiş gençler sınıf ve okul arkadaşlarının, öğretmenlerinin ve ailelerinin de hayatını cehenneme çevirebilirler. Oynanan güçlü rolünün arkasına saklanır yaşanan zayıflık. 15 yaşındaki Almanya Türkleri'nin her ikisinden biri temel eğitim okuluna gidiyor. Her beş öğrenciden biri mezun olmayı başaramıyor. 25 ile 35 yaş arasındakilerin üçte birinin meslek eğitimi yok. Bunlar sayılar. Bu sayıların arkasında ise yüzbinlerin yaşam yazgısı var. Kötü davranışın, asosyal kültürün ve şiddetin izahı onlar. Ama bunun için mazeret olamazlar.
Entegrasyonumuzu şekillendirmek Almanya Türkleri olarak bizim kendi elimizde ve sorumluluk da her şeyden önce Almanya'da işlerini yoluna koyan yaşları 25 ile 50 arasındaki ikinci kuşak başarılı Almanya Türkü kadın ve erkeklerde. Köprü kuşağı olarak Almanya Türkü ikinci kuşak en iyi şekilde uyum sağlamış durumda, ama Türkiye'ye ve Türkiye içinde halen güçlü bağlantıları mevcut. İki yöne de tesir etmek olanağı var.
Bu kuşağın bir takım mensupları eylem yeteneği ve istediğini yaptırma yeteneğine sahip.
Bu durum azınlıklarda sıkça olduğu gibi önce kültür ve sporda kendini gösterdi: Yazar Feridun Zaimoğlu, rejisör Fatih Akın, sevilen şarkılar prodüktörü Mousse T. (Horny, Sex Bomb) lakaplı Mustafa Gündoğdu, Viva sunucusu Gülcan Karahancı, profesyonel futbolcular Yıldırım Baştürk, Nuri Şahin ile Halil ve Hamit Altıntop. Ekonomide Vural Öger (Öger Tours) ve Kemal Şahin (Şahinler Holding) gibi büyük işletme sahiplerinin

yanı sıra yeni kişiler de kendilerini kabul ettirdiler: Turan Şahin Çek Siemens'in Yönetim Kurulu'nda, Ali Aslan kısa bir zamandan beri Federal İçişleri Bakanlığı'nın politika ve medya danışmanı. Politikada artık sadece Yeşiller'den Cem Özdemir yok. Bilim ve toplumda kadınlar ön plana çıktılar: Avukat ve kadın hakları savunucusu Seyran Ateş; Yasemin Karakaşoğlu Bremen Üniversitesi'nde Profesör olarak Kültürlerarası Pedagoji dersi veriyor, yazar Necla Kelek (Yabancı Gelin) ve »ırkçılık olmayan okul« projesinin yöneticisi Sanem Kleff. Entegrasyon sevilme yarışması değildir. ABD'deki siyahların medeni hakları hareketinin lideri Martin Luther King jr., bir kere şöyle söylemişti: »İktidara katılmadan entegrasyon saçma olur. Ben entegrasyon dediğim zaman, ırkların romantik karışımını kastetmiyorum iktidar ve sorumluluğun gerçekten paylaşılmasını ifade ediyorum.« Altmışlı yılların bu cümlesi ne kadar güncel ve ne kadar doğru, şaşırılmak elde değil. Demek ki bunun yolu: Karışma isteği, müdahale etme isteği ve iştirak etme isteği. Biz Almanya Türkleri'nin topluluk olarak önce yeni bir özgüven duygusuna ihtiyacımız var. Millî veya dini değil, kendi başarısından onur kazanan.

Kendisini ve hayatını en iyi şekilde düzenlemek çabası – hangi seviyede olursa olsun, farketmez, herkes kendi için, tamamen kişisel olarak – ancak bu daha fazla özsaygı getirecektir.

O hedefe ulaşma yolunda en büyük engel Almanya Türkleri'nin pek çok gruplara bölünmüş olmasıdır: Kentliler ve köyden gelenler. Kürtler, Ermeniler ve Süryaniler. Sosyal demokratlar ve milliyetçiler. Kültürel Müslümanlar, dindar müslümanlar, muhafazakar müslümanlar, aleviler ve ateistler, işçi Türkler, akademik Türkler, Business Türkler ve Big-Business Türkler. Bir tane değil, bir çok Almanya Türkü toplumu var. Bu çok farklı ilgi alanları çevresinde dernekler ve birlikler kurulmuş.

Bunlar Almanya'ya karşı çok çeşitli, kısmen çelişkili talepler üretiyorlar. Talep ne kadar çok olursa politik tesiri o kadar az oluyor.

Tam etki oluşturmak için bu toplumların belli sınırlı bir süre için bir birlik olarak örneğin adına »entegrasyon için aksiyon birliği« diyelim, birleşmeleri ve sadece insanların günlük esenliklerine yarayacak kısa bir ajandada uzlaşmaları mecburiyeti var. Bu süre zarfında tüm diğer menfaat konuları ele alınmayacaktır. Birlik büyük yapısal haksızlıkların adını koyacak, bunların giderilmesi için mücadele verecektir ve Martin Luther King'in fikrine göre Alman sistemine gerçekten iştirak etmek için

ısrar edecektir. Birlik içeriye doğru katılım isteğini aktive edecek ve Almanya Türkleri'ni idareyi kendisi ellerine almak için motive edecektir. Eğitim, iş ve şuur bu işin anahtarıdır. Diğer azınlıklarla da ilişki ağı oluşturmak akla uygun bir durumdur.

Birlik yapısal haksızlıklara karşı, mesela eğitim ve iş sektöründe doğrudan kampanyalar hayata geçirir. Müşterek ulaşılabilecek bir hedef belirlenir.

Birlik Almanya'da doğan veya 15 seneden fazla bir zamandır burada yaşayanlar için pasaportuna bağlı kalmaksızın yerel, eyalet ve federal bazda seçim hakkı için mücadele verir.

Almanya Türkleri hiçbir gücü olmayan uyum komisyonlarından çekilirler ve buna karşılık siyasi partilere ve politikanın ortasına girmeye ısrar ederler. Sadece orada gerçek katılım mümkündür.

Birlik iki tarafta da güvenilir ve politik medyatik alanda inandırıcı olarak davranmasını bilen şahsiyetleri ön plana çıkartır sadece.

Birlik içeriye doğru çocukların esenliği için bir aksiyon organize eder:

»Bırakın sokakları! Çıkın kahvehanelerden! Okullara gidin!«

Almanya Türkleri angajmanları ile okulları ve yeni nesli adeta kuşatma altına almalıdırlar. Almanya Türkleri, Almanya Türkleri için, örneğin gönüllü olarak derslere yardım kursu vererek. Birlik çocuklarının eğitim şansı için mücadele eden her anne babayı destekler.

Birlik kadın ve erkeğin eşit haklara sahip olmasını destekler. Ve bazı Alman şehirlerindeki semtlerde veya sokaklarda çoktan geçmiş olan bir Türkiye'nin konserve edilmemesi için uğraşır. Türkiye'deki Türkler bile alay ediyorlar bu durumla!

Almanya Türkleri'nin ilk kuşağı, zamanında bir çok şeyi başarmış. Özgürlük, varlık ve mutluluk içinde daha iyi bir hayat geçirmek olan Alman hayalini taşıyabileceği kadar yukarı götürmek, ikinci ve üçüncü kuşak için bir onur sorunu değil mi? Değişim biraz cesaret ister. Ama bu zahmete katlanmak da herkes için değer.

ÜBERSETZUNG AUS DEM DEUTSCHEN VON ALI YILDIRIM